

„ЕКЗАКТ 07“ ООД гр. ВРАЦА
ул. „ЦАР СИМЕОН“ №52 ТЕЛ. 0885 83 96 83

ИЗГОТВИЛ: Ц. ГЕНКОВА
МАГ. МИКРОБИОЛОГ
УПРАВИТЕЛ



Утвърдил:



ПРОГРАМА

ЗА БОРБА С ИНСЕКТИТЕ И ГРИЗАЧИТЕ ПЕСКОНТРОЛ НА ВРЕДИТЕЛИТЕ

в обществено полезни тревни площи в общински сгради и обекти
на община Криводол през 2017 г.

ЦЕЛ: Дезинсекциите и дератизацията са съвкупност от дейности за унищожаване и контрол на числеността на вредните насекоми и гризачи с цел опазване на общественото здраве и намаляване на икономическите щети.

Внедряване на система за анализ на опасностите и контрол на критичните точки е съвременния подход за борба с инсектите и гризачите.

Целта на контрола на вредителите е гарантираното им отстраняване, с помощта на корективни мероприятия и превенции, средства за мониторинг на тяхната активност и използването на биоциди, там където това е необходимо.

Фирмата **ИЗПЪЛНИТЕЛ** по договор за дезинсекции и дератизации :

„**ЕКЗАКТ07**“ОО гр.**ВРАЦА**, е специализирана структура за борба с вредните инсекти и гризачи.

Регистрация на обекта на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

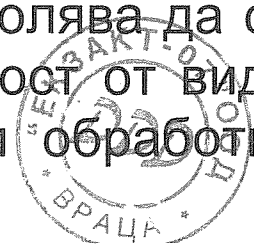
Община Криводол:

- Целодневни детски градини
- ОПСКД
- Общинска администрация
- Обществено полезни тревни площи

ДЕЗИНСЕКЦИЯ с оглед постигане на максимален ефект на обработките са включени всички помещения и площи на обекта.

С цел намаляване на числеността на инсектите се извършва обработка **веднъж на един месец** от специалистите на фирмата. Ефективността се проследява чрез анкетно-визуален метод **веднъж на един месец**. Резултатите от извършваните обработки се отразява в протокол, съдържащ: дата, пестооператор, обект, препарат, антидот, указания.

ДЕРАТИЗАЦИЯ става по предварително изготвена схема на обекта, което позволява да се обозначат различните зони в зависимост от вида на прилаганите средства – бариерни обработки



около сградите, производствените помещения, канални шахти, брой и разположение на ОХП. Обработките се извършват **веднъж на един месец**.

Ефективността от дератизацията се отчита **веднъж на един месец**.

Борбата против кърлежи на тревните площи в дворовете на ДГ, паркове и речно корито ще се извършват два пъти годишно:

Пролетна обработка – м.Май – Юни

Есенна обработка – м.Август – Септември

Използваните средства за дезинсекция и дератизация притежават санитарно разрешително от МЗ. Списък на препаратите и антидотите им е приложен отделно. Препаратите са за професионална употреба на световно известни мултинационални компании – **SINGENTA, BASF, Agrevo** и др., щадящи околната среда и здравето на човека.

Приложение: списък на използваните препарати разрешени от МЗ.



ОРГАНИЗАЦИОНЕН ПЛАН

за КОНТРОЛ НА ГРИЗАЧИТЕ
В СТОПАНИСВАНИТЕ ОТ

Община Криводол обекти

I. ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОГРАМА ЗА КОНТРОЛ ВЪРХУ ВРЕДНИТЕ ГРИЗАЧИ - ДЕРАТИЗАЦИЯ

ЦЕЛ:

- ПОСТИГАНЕ НА НОВ, СЪВРЕМЕНЕН ПОДХОД ЗА ПРОФИЛАКТИКА И БОРБА С ВРЕДНИТЕ ГРИЗАЧИ
- Недопускане проникването им в обектите
- Елиминирането им при установено присъствие

1. Отговорни лица по дейността
2. Използвани дератизационни средства и биоцидни препарати
3. Описание на прилагания метод и честота на третиране на обекта.
4. Изготвяне на карта на местата и честотата на заложените примамки.
5. Вида и честотата на проверките за оценка ефективността на програмата



1. Отговорни лица по дейността:

Ц.Петрова Генкова – микробиолог
Евгени Емилов Евденов – дезинфектор
Данчо Ангелов Янкулов- дезинфектор

2. Използвани дератизационни средства и биоцидни препарати

Професионални родентициди и биоцидни
препарати



№		производител	Разрешение на МЗ №
1	„Ратибром 2”	ПелГаринтернешънъл Великобритания	0314-1/ 15.11.2006г.
2	Вертокс паста	ПелГаринтернешънъл Великобритания	0335-1/ 15.11.2006г.
3	Робан октаблокс	ПелГаринтернешънъл Великобритания	0858- 2/28.01.2011г.
4	Норат-П	ТрансКемпПрофешенъл Холандия	0315-1/ 15.11.2006г.
5	Броди парафинови блокчета	Коланд Италия	1055-1 28.01.2011
6	Вертокс пелети	ПелГаринтернешънъл Великобритания	0314-1- 15.11.2006Г.
7			

3. Описание на прилагания метод и честота на третиране на обекта.

Приложението на HACCP системата, IPMq ISO 22000 на Codex alimentaris изисква спазването на строги санитарно-хигиенни изисквания.

Неразделна част от тези санитарно-хигиенни изисквания е дератизацията.

Гризачите са източници за контаминиране на хранителни продукти с различни вируси и бактерии опасни за здравето на човека. Те са преносители на повече от 40 инфекциозни заболявания. Сред тях са туларемия, лептоспироза, салмонелоза, хеморагична треска с бъбречен синдром, чума. От синантропните видове гризачи, които причиняват огромни щети, са два вида плъхове и домашната мишка.

- RATUS NORVEGICUS - сиво-кафяв плъх
- RATUS RATUS - черен плъх
- MUS MUSCULUS - домашна мишка

При описание на прилагания метод спазваме НАРЕДБА №3 на МЗ от 24 януари 2005г., Чл.17.

В организационния план на „Е К З А К Т 07“ сме посочили лицата извършващи дератизация, които са длъжни:

3-1. да провеждат, дератизацията като спазват изискванията за опазване на околната среда от замърсяване с родентициди.

3-2. при дератизация примамките се залагат в дератизационни кутии, тунелчета, панички и други, които се закрепват. Изготвя се картата на заложените примамки за борба с вредители и примамките се поставят на обозначените в картата места в пазарните площадки.

3-3. всички заложени примамки да се поддържат чисти и да се подменят при увреждане.

3-4. всяка примамка да бъде номерирана и маркирана с датата на извършената последна проверка, като тези данни се нанасят във водената документация.

3-5 поставянето на примамки и капани е на разстояние най-малко 3 метра от храни и опаковачни материали



3-5 поставянето на примамки и капани да бъде на 6-10 метра една от друга, а в складове и от двете страни на вратите.

3-6 да следят за доброто техническо и санитарно-хигиенно състояние на обектите и своевременно да информират отговорниците на обектите при нередности.

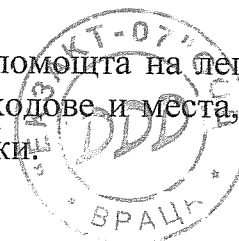
картата

на заложените примамки за борба с вредители

№	вид	място	№ на примамката	Проверка на дата

С цел коректно попълване на картата отговорните лица за извършване на дейността от "ЕКЗАКТ 07" задължително провеждат системни наблюдения – **МОНИТОРИНГ** включващ:

- определяне на потенциалните места за навлизане и развитие на вредни гризачи.
- използване на отровни и неотровни примамки във външните дератизационни кутии, като индиректен метод за отчитане числеността на наблюдаваната популация.
- използване на относително косвени методи за определяне на числеността като дупки купчинки пръст, хранителни запаси. Броят се и знаците от денонощната активност на гризачите като изпражнения нагрисани предмети.
- при необходимост, пътеките на гризачите могат да се установят чрез напрашване с някакъв вид пудра-талк, брашно и др.
- „ЕКЗАКТ 07“ разполага със съвременен уред, който позволява да се проследи точно пътя на навлизане на гризачите. На принципа на UV лъчите, при осветяване с уреда на тъмно, като светещи петна се виждат следите от урина на гризачите. Това позволява да бъдат прецизно подбрани местата на залагането на капани.
- Използваме и електрически броячи
- За големи открити площи SST технология, която не позволява проникване на гризачи.
- В помещенията гризачите се улавят и следят с помощта на лепливи и живоулавящи капани, разположени около всички входове и места, където съществува риск от проникване на плъхове или мишки.



От горе изложеното се вижда, че мерките които се провеждат се разделят на две основни части:

- профилактични
- изтребителни –химичени методи,представили сме използваните родентициди и начина им на приложение .

При кризисни ситуации епидемични и епизоотични взривове , съдействаме на компетентните органи.Имаме готовност да увеличим броя на дезинфекторите и честотата на обработките.

Като заключение можем да кажем, че използването на системи за мониторинг спомага за провеждането на ефективен контрол, тъй като:

- позволява откриването на вредителите дори при ниска плътност
- спомага за бързото им определяне
- локализира местата за третиране с родентициди и биоциди
- осигурява изборът на оптимално време за третиране с препарати
- редуцира популацията на вредителите и често се явява алтернатива на използването на химични средства за контрол.

С така изложената в ПРОГРАМАТА стратегия „ЕКЗАКТ 07” акцентира на **и н т е г р и р а н и я п е с т к о н т р о л**, проактивните и превантивни мерки в управлението на програмите за контрол на вредителите.Този метод не изключва използването на традиционните химични методи, когато това е необходимо, но не се базира единствено на тях при борбата с вредителите. Това води до значително снижаване на разходите, като **цена на услугата** и прави фирмата конкурентноспособна.

В основата на интегрирания пестконтрол е познаването на биологията на вредителите.В това отношение маг.микробиолог Ц.Генкова-управител на „ЕКЗАКТ07” е един от водещите специалисти в станата.

Взела лично участие в Национални и международни програми за борба с вредителите, като „Кърлежовопреносимите трансмисивни инфекции”.Предоставила в НЗПБ-София, колекция от кърлежи от област Враца свалени от хора и животни за ДНК анализ в Брюксел.

Професионалния опит и добрата квалификация на работещите в „ЕКЗАКТ07”изпълняват философията на фирмата да не причиняват вреда на хората животните и околната среда.



Вид на препаратa -
Гранули, готова примамка **Предназначение**

За контрол на плъхове и мишки

Начин на прилагане

Залага се в кутии или панички на места, където има активност на гризачите. Прилага се "импулсна техника" – след първоначалното залагане се изчаква 8-10 дни и тогава се залага повторно (не се дозарежда, едно ядене убива)

Активно вещество

0.005% бродифакум

0.001% денатониум бензоат

Предназначение

За контрол на плъхове и мишки

Начин на прилагане

Залага се в кутии или панички на места, където има активност на гризачите. Прилага се "импулсна техника" – след първоначалното залагане се изчаква 8-10 дни и тогава се залага повторно (не се дозарежда, едно ядене убива)

Особености

Смес на висококачествени брашна и други атрактанти. Съдържа консерванти, подтискащи развитието на плесени и бактерии.

Стандартна доза

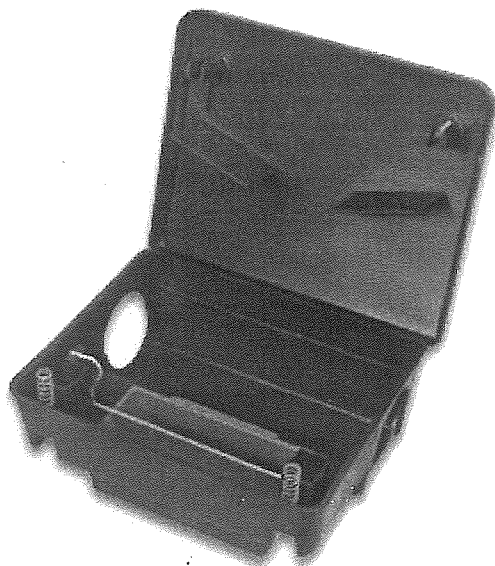
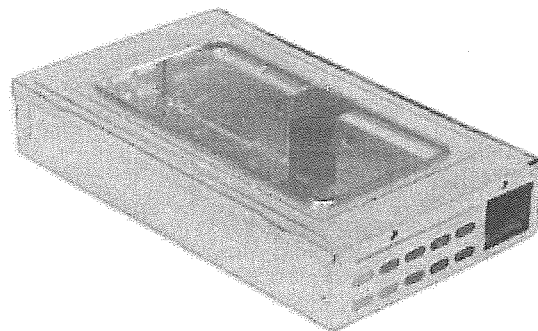
За плъхове: по 20 гр през 10 метра

За мишки: по 5 гр през 5 метра



Капан за плъхове, живоловен, МОНАРХ

Капан за многократно улавяне на плъхове. Поцинкован, неръждаем. Зарежда се с примамка. Подходящ за помещения, където е нежелана или невъзможна употребата на токсична примамка.



Дератизационна кутия с ключ БЕТА

Голяма кутия с 2 ключалки. Тел за закачане на примамката. Планка за закачане на стената и лесен демонтаж за почистване.



ОРГАНИЗАЦИОНЕН ПЛАН
за ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЗИНСЕКЦИЯ В
СТОПАНИСВАНИТЕ ОТ

Община Криводол обекти

I. ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОГРАМА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА
ДЕЗИНСЕКЦИЯ

ЦЕЛ:

- ПОСТИГАНЕ НА НОВ, СЪВРЕМЕНЕН ПОДХОД ЗА ПРОФИЛАКТИКА И БОРБА С ВРЕДНИТЕ ЗА ЧОВЕКА ЧЛЕНЕСТОНОГИ И КЪРЛЕЖИ
- Недопускане проникването им в детските градини и останалите обекти стопанисвани от общината.
- Елиминирането им при установено присъствие

1. Отговорни лица по дейността
2. Използвани дезинсекционни средства и биоцидни препарати
3. Описание на прилагания метод и честота на третиране на обекта.
4. Изготвяне на карта на местата и честотата на заложените примамки.
5. Вида и честотата на проверките за оценка ефективността на програмата.



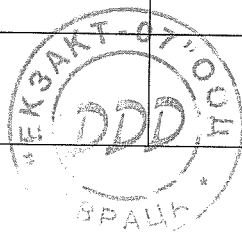
1. Отговорни лица по дейността:

Ц.Петрова Генкова – микробиолог
Евгени Емилов Евденев – дезинфектор
Данчо Ангелов Янкулов- дезинфектор

2. Използвани дезинсекционни средства и биоцидни препарати

Професионални дезинсекционни средства и биоцидни препарати

№		производител	Разрешение на МЗ №
1	„	ПелГаринтернешънъл Великобритания	0314-1/ 15.11.2006г.
2		ПелГаринтернешънъл Великобритания	0335-1/ 15.11.2006г.
3		ПелГаринтернешънъл Великобритания	0858- 2/28.01.2011г.
4		ТрансКемпПрофешенъл Холандия	0315-1/ 15.11.2006г.
5		Коланд Италия	1055-1 28.01.2011
6		ПелГаринтернешънъл Великобритания	0314-1- 15.11.2006Г.
7			



3.Описание на прилагания метод и честота на третиране на обекта.

Дезинсекции са методи и средства за унищожаване на вредните членестоноги – паразити и преносители на инфекциозни и инвазионни болести по хората и животните.

Приложението на HACCP системата, IPMq ISO 22000 на Codex alimentaris изисква спазването на строги санитарно-хигиенни изисквания.

Неразделна част от тези санитарно-хигиенни изисквания е дезинсекцията. Инсектите са източници за контаминиране на хранителни продукти с различни вируси и бактерии опасни за здравето на човека. Те са преносители на много инфекциозни заболявания. Кърлежите са преносители на Лаймска болест. Най- често борбата се води с пълзящите насекоми – хлебарки. Разпространени в България са:

- BLATA GERMANICA
- BLATA ORIENTALIS

Методите за дезинсекция се разделят на биологичен, механичен, физичен и химичен.

При описание на прилагания метод спазваме НАРЕДБА №3 на МЗ от 24 януари 2005г., Чл.17.

В организационния план на „Е К З А К Т 07” сме посочили лицата извършващи дезинсекция, които са длъжни:

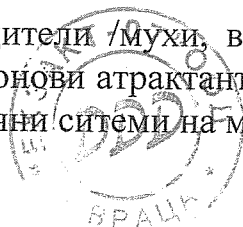
3-1. да провеждат, дезинсекция, във всеки обект включен в договора като спазват изискванията за опазване на околната среда от замърсяване с биоциди.

3-2. при дезинсекцията, феромоновите примамки се залагат на скрити и недостъпни за външни лица места, пресичащи най-вероятния път на инсектите. Изготвя се картата на заложените примамки за борба с вредители и се обозначават в картата местата на залагане в ДГ и ОПСКД

3-3. всички заложените примамки да се поддържат чисти и да се подменят при увреждане и запълване с инсекти. Така се определя числеността и видовото разнообразие. От това зависи вида и концентрацията на изготвяните работни разтвори с биоцидни препарати.

3-4. всяка примамка да бъде номерирана и маркирана с датата на извършената последна проверка, като тези данни се нанасят във водената документация.

3-5. За различните видове вредители /мухи, винарки, оси, молци и др. се използват хранителни или феромонові атрактанти под формата на течност или таблетки, приложими за различни системи на мониторинг.



3-5 Приготвянето на работните разтвори с биоцид става далече от храни и опаковачни материали и хора .

3-6 Строго се спазва инструкцията за дозиране на препаратите и достигане на необходимата работна концентрация. Начин на употреба на препаратите сме пилюжили отделно за всеки от използваните биоциди.

картата
на заложените примамки за борба с вредители

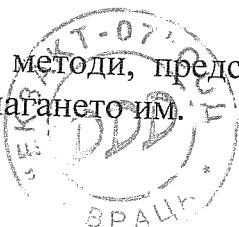
№	вид	място	№ на примамката	Проверка на дата

С цел коректно попълване на картата отговорните лица за извършване на дейността от "ЕКЗАКТ 07" задължително провеждат системни наблюдения – **МОНИТОРИНГ** включващ:

- определяне на потенциалните места за навлизане и развитие на вредни инсекти – канални шхти, кофи за отпадъци и използване на системи за улавяне, които посочихме в т.3-2 и 3-5 или светлина.
- Тези средства допринасят за поддържане на необходимата чистота в ДГ и ОПСКД. Спомагат за предотвратяване на потенциалното им замърсяване с вредители или продукти от техния метаболизъм.
- Системите за улавяне и мониторинг, често пъти се оказват достатъчно ефективни за напълното елиминиране на насекомите, като по този начин се **избягва необходимостта от третиране на обектите с препарати за дезинсекция.**
- Такъв е стила на работа на „ЕКЗАКТ“, което значително намалява цената на обработките.

От горе изложеното се вижда, че мерките които се провеждат се разделят на две основни части:

- профилактични
- изтребителни – химически методи, представени сме използваните биоциди и средства за прилагането им.



- дезинсекцията се провежда в отсъствие на хора и животни – късно вечер и рано сутрин.
- Не се препоръчва използването на шумни пръскачки, тъй като детските площадки се намират в населени места.
- издава се протокол съгласно приложение №4/нар.№3 на МЗ
- дезинфекторите са с предпазно облекло - раб.костюми, шапки, ръкавици, обувки
- при кризисни ситуации епидемични и эпизоотични взривове, съдействаме на компетентните органи.

Наложителна е добра координация с РЗИ ,МО ,МЗ,МВР
Имаме готовност да увеличим броя на дезинфекторите и честотата на обработките.

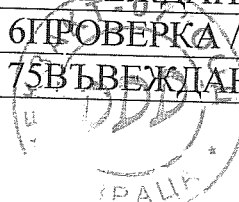
Като заключение можем да кажем, че използването на системи за мониторинг спомага за провеждането на ефективен контрол, тъй като:

- позволява откриването на вредителите дори при ниска плътност
- спомага за бързото им определяне
- локализира местата за третиране с родентициди и биоциди
- осигурява изборът на оптимално време за третиране с препарати
- редуцира популацията на вредителите и често се явява алтернатива на използването на химични средства за контрол.

С така изложената в ПРОГРАМАТА стратегия „ЕКЗАКТ 07” акцентира на интегрирания пестконтрол, проактивните и превантивни мерки в управлението на програмите за контрол на вредителите. Този метод не изключва използването на традиционните химични методи, когато това е необходимо, но не се базира единствено на тях при борбата с вредителите.

Утвърдили сме НАССР- системата като „системен подход” и като ефективно рационално средство за работа въз основа на следните седем принципа.

Принцип	1- АНАЛИЗ НА ОПАСНОСТИТЕ
Принцип	2 -ОПРЕДЕЛЯНЕ НА Кр.ТОЧКИ
Принцип	3-ВЪВЕЖДАНЕ КРИТ.ГРАНИЦИ В КТ
Принцип	4МОНИТОРИНГ НА ВСЯКА КТ
Принцип	5ВЪВЕЖДАНЕ НА КОРИГ. ДЕЙСТВИЯ
Принцип	6ПРОВЕРКА/ВЕРИФИКАЦИЯ/НА НАССР
Принцип	75ВЪВЕЖДАНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ



Това води до значително снижаване на разходите, като **цена на услугата** и прави фирмата конкурентноспособна.

В основата на интегрирания пестконтрол е познаването на биологията на вредителите. В това отношение маг.микробиолог Ц.Генкова-управител на „ЕКЗАКТ07” е един от водещите специалисти в станата.

Взела лично участие в Национални и международни програми за борба с вредителите, като „Кърлежовопреносимите трансмисивни инфекции”. Предоставила в НЗПБ-София, колекция от кърлежи от област Враца свалени от хора и животни за ДНК анализ в Брюксел.

Професионалният опит и добрата квалификация на работещите в „ЕКЗАКТ07” изпълняват философията на фирмата да не причиняват вреда на хората животните и околната среда.

